

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการด้วยกัน ประการแรก คือ เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ ประการที่สอง คือ เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมของผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ และ ประการที่สาม คือ เพื่อประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ โดยการใช้แบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวส่วนบุคคล (ITCM) โดยผลการศึกษารูปได้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่พักอาศัยอยู่ในอำเภอเมือง เป็นเพศหญิง สถานภาพโสด มีอายุไม่เกิน 20 ปี และมีอายุเฉลี่ย 25.22 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในช่วงมัธยมถึงอนุปริญญา เมื่อจำแนกอาชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ยังเป็นนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 9,406.25 บาท และไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 12 ปี

5.1.2 ลักษณะพฤติกรรมของผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่

สำหรับวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมายังสวนสาธารณะหนองบวหาดคือการมาพักผ่อน ซึ่งผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่ตั้งใจมาที่นี่เพียงที่เดียว โดยเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาดในรอบ 1 ปี ไม่เกิน 60 ครั้ง จำนวนครั้งเฉลี่ย 64.59 ครั้งต่อคนต่อปี และใช้เวลาในสวนสาธารณะแห่งนี้มากกว่า 1 -2 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเฉลี่ย 2.27 ชั่วโมง และส่วนใหญ่จะเดินทางมากับเพื่อน โดยมีพาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทาง คือ รถจักรยานยนต์ และใช้เวลาในการเดินทางจากที่พักอาศัยมายังสวนสาธารณะหนองบวหาดไม่เกิน 30 นาที ระยะเวลาเดินทางเฉลี่ย 36.24 นาที โดยที่พักอาศัยของกลุ่มผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่มีระยะทางห่างจากสวนสาธารณะหนองบวหาด

ไม่เกิน 10 กิโลเมตร ระยะทางเฉลี่ย 17.52 กิโลเมตร และสถานที่ทดแทนที่กลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการ โดยส่วนใหญ่เลือกไปหากไม่เดินทางมายังสวนสาธารณะหนองบวหาด คือ ห้างสรรพสินค้า

5.1.3 มูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษามูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายและต้นทุนการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง การเปรียบเทียบต้นทุนการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง การประเมินมูลค่าทางนันทนาการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่

1) ค่าใช้จ่ายและต้นทุนการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาใช้บริการและต้นทุนการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ค่าพาหนะในการเดินทางไป-กลับ ได้แก่ ค่าน้ำมันรถ ค่าโดยสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 99.12 บาทต่อคนต่อครั้ง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม ค่าอาหารปลา/นก และค่าเช่าเสื้อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 76.70 บาทต่อคนต่อครั้ง ค่าเสียโอกาสของเวลา คิดจาก 0.33 ของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้มาใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 62.75 บาทต่อคนต่อครั้ง ต้นทุนทั้งหมดในการเดินทางไม่คิดค่าเสียโอกาสเฉลี่ยเท่ากับ 175.82 บาทต่อคนต่อครั้ง และต้นทุนการเดินทางทั้งหมดคิดค่าเสียเฉลี่ยเท่ากับ 238.57 บาท ต่อคนต่อครั้ง

2) การเปรียบเทียบต้นทุนการเดินทางของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการเดินทางแบบไม่คิดค่าเสียโอกาสและคิดค่าเสียโอกาสของกลุ่มตัวอย่าง โดยแยกพิจารณาตามปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่เป็นเพศชาย มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยทั้งแบบไม่คิดค่าเสียโอกาสและแบบคิดค่าเสียโอกาส น้อยกว่า กลุ่มผู้มาใช้บริการที่เป็นเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพโสด หย่า หม้าย หรือแยกกันอยู่ มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยแบบไม่คิดค่าเสียโอกาส สูงกว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพสมรส แต่เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยแบบคิดค่าเสียโอกาส พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีสถานภาพโสด หย่า หม้าย หรือแยกกันอยู่ มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยต่ำกว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการในช่วงอายุ 41-50 ปี มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยทั้งแบบไม่คิดค่าเสียโอกาสและแบบคิดค่าเสียโอกาสสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ 31-40 ปี ช่วงอายุไม่เกิน 20 ปี ช่วงอายุ 21-30 ปี และช่วงอายุ 51-60 ปี และต่ำสุด คือ ช่วงอายุสูงกว่า 60 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยทั้งแบบไม่คิดค่าเสียโอกาสและแบบคิดค่าเสีย

โอกาส สูงกว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีระดับปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยแบบไม่คิดค่าเสียโอกาสกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยแบบไม่คิดค่าเสียโอกาสสูงที่สุด รองลงมา คือ ช่วงรายได้ 5,001-10,000 บาท ช่วงรายได้ 10,001-30,000 บาท ช่วงรายได้ 30,001-50,000 บาท และต่ำสุด คือ รายได้สูงกว่า 50,000 บาท ตามลำดับ แต่เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการเดินทางแบบคิดค่าเสียโอกาส พบว่าตรงข้ามกัน คือ รายได้สูงกว่า 50,000 บาท มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยแบบคิดค่าเสียโอกาสสูงที่สุด รองลงมา คือ ช่วงรายได้ 30,001-50,000 บาท ช่วงรายได้ 10,001-30,000 บาท ช่วงรายได้ 5,001-10,000 บาท และต่ำสุด คือ รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยแบบไม่คิดค่าเสียโอกาส สูงกว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีอาชีพอื่นๆที่ไม่ใช่ นักเรียน/นักศึกษา แต่เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการเดินทางแบบคิดค่าเสียโอกาส พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่เป็นนักเรียน/นักศึกษา มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยต่ำกว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กเล็ก มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยทั้งแบบไม่คิดค่าเสียโอกาสและแบบคิดค่าเสียโอกาส ต่ำกว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 12 ปี กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่ไม่มีสถานที่ทดแทน มีต้นทุนการเดินทางเฉลี่ยทั้งแบบไม่คิดค่าเสียโอกาสและแบบคิดค่าเสียโอกาส ต่ำกว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีสถานที่ทดแทน

3) การประเมินมูลค่าทางนันทนาการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนการเดินทางทั้งหมดกับจำนวนครั้งในการมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด ได้แก่ ต้นทุนการเดินทาง อายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ และสถานที่ทดแทน

โดยจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ (ครั้ง/คน) มีความสัมพันธ์กับ ต้นทุนการเดินทางทั้งแบบที่ไม่คิดค่าเสียโอกาสของเวลา (TC_{1t}) และแบบที่คิดค่าเสียโอกาสของเวลา (TC_{2t}) ในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือ ถ้าหากต้นทุนการเดินทางลดลง จะทำให้จำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น ส่วนอายุ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ ถ้าหากกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการมีอายุมากขึ้น จะมีจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ (ครั้ง/คน) สูงขึ้น อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการมีอายุมากขึ้น จึงมีความใส่ใจในเรื่องของการออกกำลังกายและรักษาสุขภาพมากขึ้น ทำให้จำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้

บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่สูงขึ้น สำหรับระดับการศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือ ถ้าหากกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือสูงกว่าปริญญาตรี จะมีจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบสูงและอาจมีเวลาพักผ่อนน้อย ทำให้ จำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี เมื่อพิจารณารายได้ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีรายได้สูงขึ้น จะมีจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่สูงขึ้น อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีรายได้สูงขึ้น มีโอกาสในการแสวงหาการพักผ่อนหย่อนใจมากขึ้น ทำให้จำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่สูงขึ้น

เมื่อพิจารณา อาชีพ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา จะมีจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่ประกอบอาชีพอื่นๆ อาจเป็นเพราะสวนสาธารณะหนองบวหาดตั้งอยู่ใกล้กับสถานศึกษา อีกทั้งนักเรียน/นักศึกษายังมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบน้อยกว่า ทำให้จำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่สูงกว่าผู้มาใช้บริการที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และสำหรับสถานที่ทดแทน พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีสถานที่ทดแทน จะมีจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่ไม่มีสถานที่ทดแทน อาจเป็นเพราะ ตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีสถานที่ทดแทน ถ้าหากไม่เดินทางมาใช้บริการที่สวนสาธารณะหนองบวหาด สามารถเลือกเดินทางไปพักผ่อนยังสวนสาธารณะแห่งอื่น ห้างสรรพสินค้า หรือสถานที่ทดแทนแห่งอื่นได้ ทำให้จำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่ไม่มีสถานที่ทดแทน

สำหรับการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ โดยการคำนวณมูลค่าทางนันทนาการจากสมการอุปสงค์การเดินทางที่ได้จากแบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบส่วนบุคคล (ITCM) แบ่งเป็น 1) จากการคำนวณ โดยใช้สมการอุปสงค์การเดินทางที่ใช้ต้นทุนการเดินทางแบบไม่คิดค่าเสียโอกาส (TC_{1j}) พบว่า มูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคต่อคน เท่ากับ 30,913.65 บาท มูลค่าส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยต่อครั้ง เท่ากับ 476.76 บาท จากนั้นนำ

มูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคต่อคน คุณด้วยจำนวนผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ จะได้มูลค่าส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมด เท่ากับ 28.51 ล้านบาทต่อปี และเมื่อกำหนดให้จำนวนนักท่องเที่ยวคงที่ มูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ยังคงเท่าเดิม ต่อเนื่องไปอีก 20 ปี และใช้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะเวลา 10 ปี เป็นอัตราคิดลด เท่ากับ ร้อยละ 1.2 ต่อปี จะได้มูลค่าปัจจุบัน เท่ากับ 504.27 ล้านบาท และ 2) จากการคำนวณโดยใช้สมการอุปสงค์การเดินทางที่ใช้ต้นทุนการเดินทางแบบไม่คิดค่าเสียโอกาส (TC_{21}) พบว่า มูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคต่อคน เท่ากับ 31,775.32 บาท มูลค่าส่วนเกินผู้บริโภคเฉลี่ยต่อครั้ง เท่ากับ 514.66 บาท จากนั้นนำมูลค่าส่วนเกินของผู้บริโภคต่อคน คูณด้วยจำนวนผู้มาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ จะได้มูลค่าส่วนเกินผู้บริโภคทั้งหมด เท่ากับ 30.77 ล้านบาทต่อปี และเมื่อกำหนดให้จำนวนนักท่องเที่ยวคงที่ มูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ยังคงเท่าเดิม ต่อเนื่องไปอีก 20 ปี และใช้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะเวลา 10 ปี เป็นอัตราคิดลด เท่ากับ ร้อยละ 1.2 ต่อปี จะได้มูลค่าปัจจุบัน เท่ากับ 544.36 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ จากการคำนวณโดยใช้สมการอุปสงค์ที่มีต้นทุนการเดินทางที่แตกต่าง พบว่า มูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาดที่คำนวณโดยใช้สมการอุปสงค์ที่มีต้นทุนแบบไม่คิดค่าเสียโอกาส (TC_{11}) นั้น มีค่าน้อยกว่า มูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาดที่คำนวณโดยใช้สมการอุปสงค์ที่มีต้นทุนแบบคิดค่าเสียโอกาส (TC_{21}) แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา หรือมีรายได้ต่อเดือนค่อนข้างน้อย ทำให้มีค่าเสียโอกาสของเวลาค่อนข้างน้อย จึงทำให้มูลค่าที่คำนวณได้จากต้นทุนการเดินทางแบบไม่คิดค่าเสียโอกาส (TC_{11}) และแบบคิดค่าเสียโอกาส (TC_{21}) มีค่าต่างกันไม่มากนัก

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณามูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะแห่งอื่นๆ ในกรุงเทพมหานคร อาทิ เช่น สวนจตุจักร มีมูลค่าทางนันทนาการจากแบบจำลอง ZTCM ในปี 2530 เท่ากับ 52.56 ล้านบาท สวนรถไฟ มีมูลค่าทางนันทนาการจากแบบจำลอง ITCM และ ZTCM ในปี 2545 ประมาณ 444 ล้านบาท และ 109 ล้านบาท ตามลำดับ สวนสันติภาพ มีมูลค่าทางนันทนาการจากแบบจำลอง ITCM ในปี 2545 เท่ากับ 41.7 ล้านบาท สวนรมณีนาถ มีมูลค่าทางนันทนาการจากแบบจำลอง ITCM ในปี 2548 เท่ากับ 99.5 ล้านบาท และสวนเบญจกิติ มีมูลค่าทางนันทนาการจากแบบจำลอง ITCM ในปี 2549 เท่ากับ 76.76 ล้านบาท (ตารางที่ 2.1) ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับมูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ จากแบบจำลอง ITCM ในปี 2554 ประมาณ 30 ล้านบาทต่อปี พบว่า มูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวหาด มีค่าน้อยกว่า สวนสาธารณะแห่งอื่นในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเนื่องจากกรุงเทพมหานครมี

ประชากรอยู่อย่างหนาแน่น จึงทำให้มีผู้แสวงหาการผ่อนคลายความตึงเครียดเป็นจำนวนมาก ประกอบกับกรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียวรวมไปถึงแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติค่อนข้างน้อย จึงทำให้ผู้คนนิยมไปพักผ่อนหรือใช้บริการสวนสาธารณะ ซึ่งเป็นแหล่งนันทนาการที่ใกล้เคียงธรรมชาติกันเป็นจำนวนมาก ทำให้มูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะในกรุงเทพมหานครมีค่าสูงกว่ามูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะในต่างจังหวัด และเนื่องด้วยจังหวัดเชียงใหม่ ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติอื่นๆอยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเลือกที่จะเดินทางไปพักผ่อนยังสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติแทนการเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวกหาด ทำให้มูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวกหาค่าค่อนข้างน้อย

5.2 ข้อจำกัดทางการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีแบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยว (Travel Cost Method: TCM) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ทางตรง (Direct Use Value) เชิงนันทนาการของสิ่งแวดล้อมเท่านั้น โดยยังไม่ได้รวม มูลค่าที่เกิดจากการไม่ได้ใช้ประโยชน์ (Non-Use Value) และมูลค่าที่เกิดจากการเลือกที่จะสงวนไว้ใช้ในอนาคต (Option Value) ดังนั้น มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของสวนสาธารณะหนองบวกหาดที่ประเมินได้นั้นอาจมีค่าต่ำกว่าของมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ที่มีอยู่จริง

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษา

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากในปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมเข้ามาพักผ่อนและทำกิจกรรมภายในสวนสาธารณะหนองบวกหาดกันเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจนำกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการประเมินมูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวกหาด จังหวัดเชียงใหม่

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ พบว่ามูลค่าทางนันทนาการของสวนสาธารณะหนองบวกหาดในปี 2554 มีมูลค่าที่คิดต้นทุนการเดินทางแบบรวมค่าเสียโอกาสของเวลา เท่ากับ 30.77 ล้านบาท ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลและมูลค่าทางนันทนาการที่ได้จากการศึกษานี้ไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดสรรงบประมาณในการสร้างและปรับปรุงแหล่งนันทนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมไปถึงการเสนอของบประมาณเพิ่มเติมจากรัฐบาลในการปรับปรุงสวนสาธารณะเพื่อให้รองรับกับความต้องการของผู้ที่มาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวกหาด

2) จากผลการศึกษาซึ่งสรุปได้ว่า ลักษณะผู้มาใช้บริการโดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มียุคก่อนข้างน้อย มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และมีรายได้ต่อเดือนค่อนข้างต่ำ จึงอาจกล่าวได้ว่าสวนสาธารณะหนองบวหาดนั้นเป็นแหล่งนันทนาการที่เป็นที่นิยมของผู้ที่มีรายได้น้อย เนื่องจากการมาพักผ่อนหรือใช้บริการสวนสาธารณะนั้น ไม่ได้มีการเก็บค่าใช้บริการ อีกทั้งยังมีต้นทุนในการเดินทางมาใช้บริการค่อนข้างต่ำ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจมีการปรับปรุงสวนสาธารณะหนองบวหาดให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี และมีรูปแบบกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้มาใช้บริการที่มีรายได้น้อยที่ตั้งใจเดินทางมาใช้บริการสวนสาธารณะหนองบวหาดแห่งนี้ เช่น การเพิ่มที่นั่งให้เพียงพอกับผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่ที่เดินทางมาพักผ่อนนั่งเล่น เป็นต้น

3) นอกจากนั้นผลของการศึกษายังพบว่า สิ่งที่ยากให้มีการปรับปรุงภายในสวนสาธารณะหนองบวหาด จังหวัดเชียงใหม่ มีดังต่อไปนี้

- ด้านความสะอาดและความสวยงาม เนื่องจากผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่นิยมมาพักผ่อนนั่งเล่น สภาพแวดล้อมที่สะอาดและสวยงามจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง จึงอยากให้มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและต้นไม้เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสวยงามและร่มรื่น ติดตั้งกั้นน้ำบ่อน้ำเพื่อบ่อน้ำเสียในสระ และปรับปรุงถังขยะให้มีฝาปิดมิดชิดเพื่อไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็น

- ด้านสาธารณูปโภค เนื่องจากในช่วงเช้าและช่วงเย็นจะมีผู้มาใช้บริการที่นิยมมาออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นจำนวนมาก จึงอยากให้มีการติดตั้งเครื่องบริการน้ำดื่มฟรีในหลายๆจุดของสวนสาธารณะ และติดตั้งไฟฟ้าให้แสงสว่างเพิ่มเติมเพื่อความปลอดภัยของผู้ที่มาใช้บริการ

- ด้านกิจกรรมนันทนาการ เนื่องจากผู้ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษา จึงอยากให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการในรูปแบบที่สอดคล้องกับวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่กล้าแสดงออก เช่น กิจกรรมร้องเพลงหรือเล่นดนตรีในสวน หรือการแสดงดนตรีพื้นเมือง ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษานั้นได้แสดงความสามารถและได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์